СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 293. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 16. грудня, 1929. VOL. XXXVII. No. 293. Jersey City, N. J., Monday, December 16, 1929. THREE CENTS.

ДОМАГАЮТЬСЯ УСТАНОВЛЕННЯ УРЯДУ СЕКРЕТАРЯ КОМУНІКАЦІЇ

УРЯД СЕКРЕТАРЯ СПОВНИТЬ КРАЩЕ СВОЄ ЗАВДАННЯ НІЖ РІЖНІ КОМІСІЇ, СТВОРЕНІ ДЛЯ РЕГУЛЯЦІЇ КОМУНІКАЦІЙНИХ СЕРЕДНИКІВ. ТАК КАЖЕ ГЕНЕРАЛ ГАРБОРД.

ВАШИНГТОН, 14 грудня. — Сенатський комітет міжстейтової торговлі радить тепер над покликанням до життя спеціяльної комісії, яка мала би взяти в свої руки радіову й бездротну комунікацію на суші, щоб усунути конкуренційну боротьбу між трома найбільшими американськими компаніями й уможливити конкуренцію з европейськими компаніями, які вже перевели подібне злиття.

Генерал Гарборд, президент „Радіо Корпорейшен оф Америка", заявився проти такої комісії, бо комісії викручуються звичайно від відвічальности, є мертвою рукою правительства, а тільки деякі з них працюють добре. Гарборд є тої думки, що найкраще буде, коли комунікаційні середники й контроля над ними будуть належати до секретаря комунікації. Такий секретар був би новим членом кабінету. Його уряд треба би щойно створити. А комунікація це така важна справа, що задля неї належить створити отсей новий уряд.

Сенатор Кузенс виступив проти Гарборда за його критику правительственних комісій. Гарборд відповів, що його військова вірна служба через 30 літ і його льояльність до уряду дають йому тепер право й до критики уряду.

МЕЙОР ПРО ТЕРОР У ТЮРМІ.

ПІДНОСЯТЬСЯ ГОЛОСИ ЗА УСУНЕННЯМ З УРЯДУ КОМІШЕНЕРА ПОПРАВИ.

НЮ ЙОРК, 14 грудня. — Чарлз Д. Осборн, мейор міста Оборн, у якім вибух тому три дні бунт вязнів, подає, що причиною бунту є терор, який панує в оборнській вязниці. За той терор відвічальний вязничний директор Джордж Г. Сулівен і д-р Реймунд Кіб, стейтовий комішенер поправи.

Рада директорів „Нешенел Сосаєті оф Пенел Інформейшен" звернулася тепер до говернора Рузвелта з домаганням, щоб усунути д-ра Кіба по причині його нездарности в переведенню вязничних реформ.

КУПУЮТЬ РІЗДВЯНІ ДАРУНКИ.

ВАШИНГТОН, 14 грудня. — Зі звітів, які надсилають до Вашингтону з ріжних торговельних домів, виходить, що того року більше купують перед Різдвом, ніж минулими роками. Є отже вигляди на добрий бизнес. Тільки того року купують більше дешевші річи.

ВАШИНГТОН ВИПРАВДУЄТЬСЯ ЗА СТРІЛЯНИНУ.

ВАШИНГТОН, 14 грудня. — Вашингтонський уряд вислав до канадійського правительства ноту, якою перепрошує його за те, що американська прибережна сторожа обстрілювала канадійський корабель, якого уважали за бутлегерський.

ЗАРОБЛЯЛИ НЕ ЗЛЕ НА ЛАБІЗМІ.

ВАШИНГТОН, 14 грудня. — З доходжень над Лейкином, президентом кубанської цукрової компанії, виходить, що він вимагав $75,000 на оплачення одного лабіста, Шетока, котрий мав мати „безпосередні зносини з Гувером". В той спосіб, як казав Лейкин, Шеток міг лекше вплинути на знижения цла від цукру з Куби.

КАЄС ПОКИНУВ ПОЛІТИКУ.

НЮ ЙОРК 14 грудня. — Бувший мексиканський президент Каєс вернув з Европи і висказався як найкраще щодо світлої будучности Мексика, але заявив, що активної участи в політиці вже брати не буде, а займеться хліборобством.

ЦЕНЗУРА НА РАДІОВІ ПРОГРАМИ.

ВАШИНГТОН, 14 грудня. — Радіова комісія підносить у своїм річнім звіті, предложенім конгресови, що треба завести цензуру на радіові програми, бо вони дуже часто не інтересні, а під оглядом артистичним слабі. Вони служать більше для торговлі й оголошень, ніж для штуки.

„БРЕМЕН" СПІЗНИВСЯ ТРИ ДНІ.

НЮ ЙОРК, 14. грудня. — Найскорший корабель на світі, „Бремен", прибув до Ню Йорку з триденним опізненям. Корабель перебув одну з найбільших бурей, які колинебудь навістили океан. Десять подорожних були ранені насідком корабельних потрясень. Один подорожний затяв себе глибоко бритвою, бо голився саме тоді, коли на корабель налетіла величезна хвиля й кинула ним у бік.

ОРИГІНАЛЬНИЙ ВИРОК.

ВИЛМИНГТОН (Делавар), 14. грудня. — Федеральний судця Гю Морис засудив Вилема Джонса на написання 260 листів. Засудженний має писати кождого тижня через пять літ до судді про те, що він робить і що задумує робити.

Кару наложено за те, що Джонс перевозив крадений автомобіль з одного стейту до другого. Судця додав, що коли засудженний спізниться з одним листом, то піде на три роки до федеральної вязниці в Атлянті.

СМИТ У ВАШИНГТОНІ.

ВАШИНГТОН, 14 грудня. — Бувший говернор Алфред Смит спізнився на побачення з секретарем маринарки, Едемсоном. Виправдував себе жартовчи тим, що візник зле його віз і він припускає, що то мусів бути републиканець.

Сотки урядовців зібгалися, щоби побачити Смита й привитатися з ним, як тільки почули, що він в будинку на розмові з Едемсоном.

Смит хотів порозумітися з секретарем війни в справі будови причалу для літаків, котрий він думає побудувати на хмародері, який будують у Ню Йорку.

МОКРІ ГОТУЮТЬСЯ ДО БОРОТЬБИ.

Посол Ля Гвардія скликав у Вашингтоні збори всіх мокрих послів, щоби затіснити бльок проти прогибиції й розпочати нову кампанію зпиводу змагань сухих до загострення прогибиції.

ПЛАНЕТАРНІ ПЛЯНИ.

Большевики вживають усіх засобів та зусиль, щоби створити великі колективні господарства. Для цього вони вживають не лише репресій, але й стараються матеріяльно допомогти населенню, асигнуючи величезні суми грошей на сільське господарство. На Україні задумують будувати тракторний завод, який був би найбільшим у світі. Все це може статися, коли большевики будуть мати гроші.

РУМУНІЯ ЗБРОЇТЬСЯ.

Вища військова рада ухвалила узброїти армію газовими масками, а також иншими військовими приборами. Вирахували, що на цю ціль потрібно пять міліярдів левів.

КИТАЙ ЗМІНЯЄ КАЛЕНДАР.

Нанкінський уряд з днем 1-го січня 1930 р. задумує впровадити григоріянський календар на місце дотеперішнього китайського, в котрому місяці обчислюється після змін місяця.

ЖИДІВСЬКИЙ ВІДДІЛ У КИЇВСЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ.

При факультеті професійної освіти Київського ІНО відкривають відділ суспільнознавства з жидівською викладовою мовою. Відділ буде мати 2 підвідділи: соц.-історичний та літературно-лінгвістичний.

ВУЛЬКАН ПРОБИЛИ ТУНЕЛЕМ.

В найближчому часі мають викінчити в Японії будову тунелю, що проходить крізь вулькан Шімуру. Праця над будовою тревала 12 років, а переведення цього діла коштувало більше як міліон долярів.

В часі будови цього особливого тунелю згинуло 30 робітників. Працю над виконанням тунелю утруднювало особливо те, що штольні дуже часто заливала вода з горячих джерел.

МИТРОПОЛИТ — РУМУНІЗАТОР.

„Коли вам не подобається, то можете йти собі" — мав сказати преосвященний митрополит депутації селян, яка приходила до нього в якійсь справі. Було це мабуть у часах боротьби за старий календар і тому можна пояснити роздражнення митрополита, який також тільки чоловік. Та видно, що преосвященний і ціла консисторія в дійсности хочуть відігнати православних Українців від церкви, бо іменують на опорожнені парохії виключно Румунів, хоч були гідніші на ці місця священики - Українці. Невже думає преосвященний припинити цим перехід українського населення до сект? Таж якраз українських священиків-провідників і місіонарів треба до поборювання їх! („Час").

ПОШУКУЄМО 30 УКРАЇНЦІВ З $100.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В СТЕМФОРД, КОНЕТИКАТ, ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, ПИШЕ:

НЕВЕЛИЧКА НАША ГРОМАДА СВЯТКУВАЛА ЦЬОГО РОКУ ОСОБЛИВО ТОРЖЕСТВЕННО ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ І ПОПРИ ІНШІ ЗБІРКИ ЗІБРАЛА ОСІБНУ ЖЕРТВУ НА БУДОВУ ЗАХИСТУ ДЛЯ БОРЦІВ ЗА НАШУ ДЕРЖАВНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. НА НАШУ ДУМКУ АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ НЕ ВІДСВЯТКУЮТЬ ПО СОВІСТИ ДОСТОЙНО ЦЬОГОРІЧНОГО ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА, КОЛИ НЕ ЗБЕРУТЬ ПОТРІБНОЇ СУМИ НА БУДОВУ ДОМУ ДЛЯ НАШИХ ІНВАЛІДІВ.

В НАДІЇ, ЩО ХОЧ ЗНАЙДЕМО БРАКУЮЧИХ ЩЕ 30 СТОДОЛЯРОВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ, ПЕРЕСИЛАЄМО НАШУ ЖЕРТВУ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

ПОДРУЖІ ТРАГЕДІЇ У ВАРШАВІ.

Антін Барціньський 30-літній поліціянт, ошуканий в подружому життю, прийшовши до свойого мешкання, застав там свою жінку й її любчика Шишковського. Розярений муж кількома револьверовими стрілами вбив свою жінку, важко ранив Шишковського, а відтак позбавив себе життя. — Заздрісний музик Забокшевський в сварці зі своєю жінкою важко себе постріляв, а перевезений до дічниці помер.

КОРАБЕЛЬ ЗЛОЧИНЦІВ.

Перед кількома днями з Гасконського заливу вйїхав корабель Мартінієр, що повіз 670 засуджених на Чортівський Остров. Корабель має задержатися ще при Альжирському побережі, щоби доповнити „вантаж". Між злочинцями є ювілер Месторіно, котрий убив і ограбив свойого товариша. Жінка ювілера хотіла їхати разом з ним, але це заборонене, й вона мешкатиме близько нього. Злочинців перевозиться в клітках під покладом. В ночі їм не вільно відзиватися ні словом...

ТРЕБА ЮВИЛЕЮ, ЩОБ ОТРИМАТИ ТРОШКИ БІЛОЇ МУКИ.

З нагоди 11-ліття російської революції згодилася рада народніх комісарів на те, щоби кождий власгитель харчового листка отримав (за гроші, розуміється) три чверти кільограма пшеничної муки для кождого члена своєї родини. Від свята 1. мая це перший раз, що населення має нагоду купити пшеничної муки. Щоби населення не вичікувало в рядах годинами коло складів з мукою, то правительство заявило урядово, що муки є досить і кождий отримає свою рацію. Ось вам большевицький р а й!

СМЕРТНІ ПРИСУДИ В СССР.

Совітський суд у Казані засудив на кару смерти двох братів Чистових, яким акт обвинувачення закинув, що вони стояли на чолі терористичної організації і вбили 16 комуністів. Крім цього вони нападали на большевицьких урядників в татарській републиці та нищили й підпалювали державні льокалі.

СМЕРТНІ ПРИСУДИ В ХАРКОВІ.

„Комуніст" повідомляє, що в Харкові відбувся великий процес проти 18 українських селян, які вбили комуністичного агітатора Іпашова та вирізали цілу його родину і спалили дім. Всіх обвинувачених засуджено на кару смерти.

ЗБІГЦІ З СОЛОВЕЦЬКИХ ОСТРОВІВ.

З Гельсінгфорсу повідомляють, що між 18 збігцями з большевицьких тюрем на Соловецьких Островах є 11 Українців. Всі вони були вивезені большевиками з України за приналежність до українських антибольшевицьких організацій. Ці збігці оповідають, що в останніх часах вивезено з України на Соловецькі Острови 2,000 Українців самостійників, арештованих у звязку з напруженими відносинами на Радянській Україні.

ВІДГРИЗ НІС СВОЇЙ ЛЮБОВНИЦІ.

Перед львівським судом відбулася розправа проти 19-літнього Францішка Баркета, якого судили за те, що відгриз ніс своїй нареченій Марії Юдівній, танцюристці із „Пекелка". Обвинувачений дуже жалував свого вчинку, і признався, що відгриз нареченій ніс із заздрости, що вона зрадила його з одним паном, який купив їй футро. Наречена, Марія Юдівна, вибачила свому нареченому його вину, і обидвоє помирившись, вийшли з салі додому. Обвинуваченого все таки засуджено на 7 діб арешту.

НАЙДАВНІШИЙ ХІРУРҐ.

Недавно в Єгипті викопано гробницю хірурга Секель Ніяна, який жив 4,000 літ перед Христом у місті Мемфіс, як прибічний лікар фараона Сагури. Напис на гробниці свідчить, що цей лікар був у великій ласці в фараона, та тішився славою знаменитого хірурга в цілім Єгипті. Імя Секель Ніяна, це найдавніше імя хірурга, яке збереглося сучасному поколінню.

РОЗБИШАЦТВО В ЦАРСТВІ ЦИГАНІВ.

Страшний грабіжницький мор... виконали два бандити в селі Валсаке коло Фалтичен. Бандити вдерлися до хати одного селянина, вбили двох чоловіків і одну жінку та грабили, що їм попало в руки. Ограблені річи продали вони в Радівцях, купили там авто і втікли до Галацу. Там заарештувала їх поліція.

ЗАКРИТТЯ ЛАВРИ, ВОЛОДИМИРСЬКОГО СОБОРУ ТА МАНАСТИРІВ У КИЇВІ.

„Укрнаука" ухвалила зорганізувати в Київі „культурно-антирелігійну" установу й для цього вирішено зайняти Володимирський собор та Лавру. У Володимирському соборі проектується заснувати антирелігійний музей, а в Лаврі — сітку „політосвітніх установ, щоб поглибити наукове розроблення антирелігійних питань". — Президія Київської міської ради ухвалила виселити ченців і черниць з приміщень Лаври, Фролівського, Іонівського та Покровського манастирів.

ВЖЕ 5,000 НІМЦІВ ВИЇХАЛО З РОСІЇ

ВСІ МАЮТЬ ВИГЛЯД ЗАЛЯКАНИХ І ЗМУЧЕНИХ. ЗДИВУВАЛИСЯ, КОЛИ ПОБАЧИЛИ В ЛАТВІЇ ХЛІБ ТА МОЛОКО. БАГАТО БАЖАЮЧИХ ВИЇХАТИ З РОСІЇ НЕВІДОМО КУДИ ЗАСЛАНІ.

РИГА (Латвія), 14. грудня. — Через Латвію пройшов уже девятий транспорт з німецькими кольоністами, реемігрантами з Росії. Цим транспортом приїхало 782 дорослих та 300 дітей. Загальне число Німців, котрі вже переїхали через Латвію, виносить 5,000 душ. Вони твердять, що в Москві знаходиться ще дві тисячі кольоністів, які сподіваються дістати дозвіл від радянського уряду на виїзд за кордон.

Бажаючих виїхати з Росії було вирушило зі своїх кольоній яких 10—11 тисяч душ. Багатьом комуністична влада не видала віз. Багатьох примушено підписати прохання до уряду вернути їх назад до своїх кольоній, підсуваючи їм, що нібто це вони підписують прохання про дозвіл виїхати за кордон. Не відомо тепер, куди вони ділися, бо радянська влада вивезла їх кудись з Москви.

Втікачі-Німці росповідають про страшні політичні та економічні утиски, які провадила радянська влада супроти них. Починаючи з 1926 року, був непомірний економічний гнет. Не зважаючи на те, що більшість кольоністів не були заможними, їх оголошено „кулаками" й наложено непомірно високі податки, які нищили їх господарства. Крім того кольоністи були позбавлені права користуватися кооперативами й т. п. Це нарешті привело їх до повного одчаю ізза хронічного голодування, що грозило остаточно загибіллю їм.

Всі прибувші до Латвії здивовані, що тут можна мати свобідно хліб і молоко, тоді, як у Росії, чи то в Москві, чи на Уралі, чи в Сибірі, чи на північному Кавказі цих продуктів тепер не легко дістати навіть по спеціяльних картках. Вони були певні, що вся Европа голодує таксамо, як Росія, бо так їм про це говорили.

ПОЛЕКШУЮТЬ МІЖНАРОДНЮ ТОРГОВЛЮ.

ДЕВЯТНАЦЯТЬ ДЕРЖАВ ЗГОДИЛИСЯ ПОРОБИТИ ПОЛЕКШЕННЯ В ТОРГОВЕЛЬНИХ ЗНОСИНАХ.

ПАРИЖ (Франція), 14. грудня. — Конференція 26 держав, яка відбулася в справі знесення деяких обмежень у міжнародній торговлі, закінчила свою роботу. 19 держав згодилися підписати спільний договір про знесення численних заборон, що утруднювали міждержавну торговлю. Серед держав, які підписали договір, 8 зробили це без жадних застережень, а 11 зробили те застереження, що вони приєднаються цілковито лише тоді, коли до такого договору пристане Польща та Чехословаччина.

Між підписавшими цей договір державами є Злучені Держави Америки та инші великі світові держави. Протокол включає в собі знесення соток ріжних обмежень, що робить міжнародню торговлю свобіднішою, але не зовсім свобідною.

МУСЯТЬ УСІ ВОЮВАТИ.

ЛОНДОН (Англія), 14. грудня. — Англійське правительство оголосило повідомлення зпиводу міжнародного суду. В свойому повідомленню воно підкреслює, що зважаючи на Лігу Націй, договір Келога та на инші міжнародні повоєнні договори, всі світові держави так повязані між собою, що на випадок нової війни не може бути невтральних держав.

Тому тепер нема що говорити багато про права невтральних держав на випадок війни, але треба далі унормовувати спільні виступи держав на випадок нової війни.

КАЙ ШЕК ПЕРЕМАГАЄ.

ШАНГАЙ (Китай), 14. грудня. — Хоч ще не можна говорити про повний розгром правительственною армією повстанських груп, але вже стався значний перелом на користь націоналістичного уряду. Більшість повстанських груп припинила свої акції та почала відворот.

Військам правительства багато пособляють літаки, яких повстанці не мають. За кілька місяців правительство Кай Шека доставлять з Америки 40 великих літаків-бомберів, що значно скріпить його армію.

ВІДНОСИНИ НАПРАВЛЯЮТЬСЯ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 14. грудня. — Між Італією та Австрією були напружені відносини з 1928 року, коли канцлер Австрії, Зайпель, запротестував проти поведення Італії в південнім Тиролі, який перейшов до Італії. Але теперішній канцлер, Шобер, постарався ці відносини направити й здобути від італійського правительства дозвіл на позичку для Австрії в Італії.

Ця позичка надзвичайно потрібна Австрії й ратує її від нової тяжкої фінансової кризи, як у 1922 році ратувала її Ліґа Націй.

ХОЧУТЬ ДОВІДАТИСЯ ПРО ЧУЖИНЦІВ У МАНДЖУРІЇ.

ТОКІО (Японія), 14. грудня. — З Харбіна виїхав спеціяльний потяг з представниками американського, англійського, японського, французького та німецького консулятів. Потяг іде в ту частину Манджурії, яка була захоплена червоними російськими військами. Метою цих консулярних урядників є досліди, що сталося з підданими їх держав, котрі опинилися були під большевицькою окупацією.

Потяг везе з собою запаси харчів та теплого убрання, яке може придатися бідуючим чужинцям. Ним їдуть також кореспонденти й фотографи чужинецьких газет.

ДОМАГАЮТЬСЯ САМОСТІЙНОСТИ АРАБІЇ.

ЄРУСАЛИМ (Палестина), 14. грудня. — Арабська національна конференція, що відбулася в Транс-Йордані, домагається утворення незалежної арабської держави. Також домагаються скасування ноти Балфура про створення жидівської держави в Палестині.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВІ БУНТИ ВЯЗНИКІВ

Ще не забулися літні бунти вязників, а вже в стейтовій вязниці в Оборні, Ню Йорк, прийшло до нового бунту. Загинуло в ньому кількох вязників, кількох других піде на смертну кару за участь у бунті, один сторож загинув у бунті, ще один-два може загинути від ран. Отсе є підсумки бунту в людях. Очевидно, в маєтку втрати теж немалі. Здається, сталося досить, щоби зелектризувати ціле американське громадянство та заставити його подумати над своїми вязницями.

Цікаво тепер приглянутися дискусії. Всі шукають причини бунту. Природно, всі признають, що в вязницях не все в порядку. Признають теж, що вязники сильно подратовані та що якісь нові умови штовхають їх на виломи й бунти. Що власне штовхає на виломи, про се люди не погоджуються. Дехто думає, що сьому винувате передовсім перелюдненне вязниць. У вязницях живе тепер два рази більше народа, як мало там жити після пляну будівничих. Натовп має денервувати людий; вони собі вічно стають на пальці й нагнітки. Вони не можуть видержати довго в вязниці. Вони думають про втечу. Серед натовпу лекше перекрадати оруддя. На думку сих людий, зарадити сьому можна через побудованне ще нових вязниць та поставленне кождого вязника в осібну комнату.

Другі люди відкидають се розумованне. Вони кажуть, що одиноче заключення так само розбуджує бажанне втечі як натовп. Річ не в натовпі, а безнадійности вязничного життя. Сю безнадійність заведено кілька літ тому, коли заголюкане „повінню злочинів" американське громадянство завело жорстокі закони на злочинців. Високі, довголітні кари відбирають людині надію на вихід з вязниці. Вона робиться лютим звірем, який готов кождої хвилі зганяти свою лють на товаришу недолі або вязничнім сторожи. Вони волють загинути підчас вилому, ніж далі мучитися живими без надії живого чоловіка на свободу.

Значить, жорстокости злочинів не можна лічити жорстокістю кари. Жорстокість кари тільки робить вязників ще більше жорстокими. Зарадою може служити тільки облекшенне карного закона, встановленне нижчих кар за злочини, а передовсім скріпленне в вязників надії, що примірним захованнем вони зможуть добутися на свободу законним способом та що по виході зможуть зажити там як звичайні громадяни.

Б. Дніпрянський.

РОСІЙСЬКА ВЕЛИКОДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА НА СХОДІ ЕВРОПИ

(Докінчення)

Як відомо, цей плян російських імперіялістів не зовсім вдався, бо хоч і загинула габсбурська монархія, але разом з тим розпалася і російська. Довго сподівана революція на Сході Европи нарешті вибухла з такою силою, що, здавалось, уже пришов час розплати для Москви за її кількасотлітну політику грабунку та поневолення. І несподівано **врятували російську великодержавність якраз тісами большевики,** яких московські націоналісти обвинувачували у всіх гріхах супроти своєї батьківщини. Правда, Естонія, Латвія, Литва, Фінляндія та Польща використали внутрішню громадську війну та революцію на Сході Европи і здобули собі державність за підтримкою колишніх союзників російського кольоса. Тимчасом Білорусь, Україна, Дон, Кубань, Грузія, Вірменія і Азербейджан та закаспійські країни з ріжних причин не витримали боротьби і опинилися таки під пануванням совітської Росії.

Отож процес розпаду колишньої царської імперії ще не закінчився, а на деякий час затримався. Міжтим проблема української державности набрала знову такого значіння та актуальности, як це було в міжчасі 1648—1708 років. Адже всім відомо, що остання польсько-російська війна 1920 року провадилася у значній мірі на ґрунті змагання **за українські землі.** Мало того, обидві сторони виступали з гаслом „оборони української державности". Так Росія проголосила, що вона змагається до „обєднання" наших земель в межах Совітської України, а Польща начеб боролася за „визволення України" зпід московського панування. Як відомо, на ділі так не було, бо обидва суперники підписали ризький мир у 1921 році, який дуже нагадує ті польсько-російські угоди 17 століття, що неразз заключалися між Варшавою та Москвою на ґрунті взаїмного порозуміння **відносно розподілу їхнього панування на українських землях.** І ми певні, що польсько-російська боротьба за „визволення українських земель" буде продовжуватися аж доти, поки **українська нація не спроможеться стати на власні ноги та не утворить самостійної соборної держави, визволивши всі наші землі як з російської, так також і польської неволі.**

На жаль, в певних колах Українців панує думка, що наша ґенерація повинна використати цей польсько-російський антаґонізм у той спосіб, що, як запевняють одні, необхідно в першу чергу визволити західно-українські землі через приєднання їх до Совітської України, або, як запевняють другі, передовсім треба на підставі певної спілки з Польщею відновити українську державність по той бік Збруча. Перші забувають, що **Росія зовсім не дбає про обєднання українських земель в межах Совітської України, бо за межами останньої нараховується не менш 6 міліонів українського населення,** яке компактною масою заселює наші прикордонні землі і позбавлене навіть української школи (це Крим, Кубань та инші українські округи Північного Кавказу, а також українські повіти Курщини та Вороніжщини). Отже якби Совітська Росія ставила собі завдання обєднання українських земель, то вона вперше чергу малаб приєднати до Совітської України вище згадані землі. Ні, Москва провадить супроти Польщі зовсім иншу політику!

Таксамо помиляються ті наші патріоти, що замикають очі на долю західних наших земель та сподіваються за допомогою Польщі відновити українську державу за Дністром. Польща таксамо продовжує свою політику, яка так дорого коштувала українську націю в 16—17 століттях. Адже ягайлонська ідея та проєкти про триєдину польську державу (Русь, Литва та Польща) не здійснилися у минувшині і збанкротують напевно в будуччині. Бо не треба забувати, що на підставі цієї програми українська нація повинна одмовитись від ідеї власної суверенної держави, а має стати на ґрунт польської. Мало того, Українці повинніб визнати себе другорядною нацією та признати першенство польської культури, як також примиритися з фактом удержавлення польської мови на українських землях. Цебто українська мова та культура відігравалиб не більшу ролю, як нині на Совітській Україні. При цій концепції кольонізація українських земель загрожує поширитися, бо польські дідичі відібралиб свої колишні маєтки від українських селян та продавалиб їх Полякам, як це робиться тепер у Галичині та на Волині. Нарешті сам факт цілковитої безправности, укрмлення та взагалі нинішне безвиглядне становище **українського населення під Польщею** ясно свідчить, що „визволення" України Пілсудським не дасть ніяких бажаних результатів. Не треба також забувати, що значна частина польського суспільства (якщо не більшість) навіть не визнає української нації, а запевняє, що Українці це „русини", що ніякої України ніколи не було і не буде. Чим це краще за думку російських шовіністів про „Малоросію та про Малоросів"?! А це свідчить, що польське суспільство не покинуло гадки про можливість цілковитої польонізації „русінуф" з „Малопольскі" та про те, щоб шляхом кольонізації утворити польську більшість на українських західних землях. Щодо „малоросів" по той бік Збруча, то вони у свою чергу, мовляв, „обруссіють", цебто не буде ніяких Українців, а Польща та майбутня несовітська Росія якось там помиряться коштом поділу українських земель та білоруських.

Отже є велика небезпека, що у боротьбі „за український маслак" Москва та Варшава знову використають українські сили, щоб здобути собі перемогу. А нема сумніву, що як польські так і російські імперіялісти розуміють велику ролю українського селянина в час збройної боротьби.

Цілком зрозуміло, що польсько-російські імперіялісти ріжними способами та хитрими комбінаціями будуть обдурювати українських патріотів, щоб використати їх задля своїх плянів та таким робом обезсилити українську націю, а також в такий спосіб виграти час і відрочити утворення самостійної української держави. Тай не дивно, бо утворення самостійної соборної української держави цілком суперечить великодержавним змаганням Польщі та Росії, бо таким робом їхня кількасотлітня політика закінчилась би повним фіяском. Тому до всяких польсько-російських обіцянок треба ставитись дуже критично та обережно. Адже відновлена Польща, щоб добитися захоплення Галичини ріжними обіцянками автономії то що, обдурила навіть держави колишньої Антанти, а нині провадить там таку саме політику, як колись Німеччина у Познані. Ну, а хиба Совітська Росія не галасувала у свій час про „повне самоозначення націй аж до відділення їх" від Росії, а згодом збройною силою хіба не опанувала Україну? Далі, хіба Чехи не обіцяли дати автономію Словакам та Закарпатській Україні, щоб таким способом легче прибрати їх до своїх рук, а нині змагання Словаків та Українців за автономію вважають за антидержавний рух та зраду? Або хіба Серби не обдурили Хорватів та Словінців у 1918 році обіцянками повної волі, а згодом позбавили Хорватів навіть тої автономії, яку вона була собі вибoрола під мадярським пануванням? Нарешті держави Антанти, щоб добитися перемоги над центральним европейським бльоком, хіба не галасували про визволення пригноблених націй, про роззброєння після війни та про те, що ця европейська війна буде останньою? Тимчасом після замирення в 1918 р. **вони вороже поставились до української визвольної боротьби** та підтримували реставрацію Росії. Навіть і тепер частина великих держав не відмовилась від цього пляну, а про загальне роззброєння вони і не думають, посилаючись на загрозу нових збройних конфліктів та на необхідність обороняти свій стан посідання.

Звичайно в певних колах европейського суспільства, а особливо поміж трудящими масами, поширюється ідея загального миру та роззброєння. Навіть частина польсько-російських громадських кол змагає до замирення на Сході Европи. Але ці прихильники миру не розуміють того, що **без визволення української нації про сталий мир нічого й мріяти,** бо досягнути замирення на підставі сучасного статусквo або на ґрунті якого иншого поділу українських земель поміж Польщею та Росією можна тільки на дуже короткий час, а саме поки українська нація не зміцніє та не виросте остільки, щоб у слушний час шляхом повстання чи національної революції і збройної боротьби визволитися з чужинецької неволі. Отже змагання та заходи до замирення Сходу Европи без утворення Суверенної Соборної України являється ілюзією та утопією.

Дівчина прийшла до лікаря за порадою, бо стрінула її така доля, яка стрічає богато дівчат у нинішніх часах.

Лікар: Чи ви ще вірите в бузька?

Дівчина: Алеж самособою, що вже не вірю.

Лікар: То небаром мусітимете вірити...

—o—

Малий Івась біжить на діл по сходах і при цьому дуже стукає черевиками.

— Так порядні діти не ходять. Чемні діти ходять так тихо, що їх майже не чути. Вернися й іди ще раз, як ялося!

Івась вернувся, а за хвилю прийшов у хату, що мати й не чула.

— Так, бачиш, то гарно! Я зовсім не чула, як ти ішов.

— Бо я опустився на діл по поруччі! — похвалився Івась.

ДУДАР.

Помер старий Дудар, сільський музика, і душа його, взявши дуду за пазуху, пішла до неба. Підійшов він до неба, глядить, а брама зачинена.

— Ну — думає — сплять.

Сів на камінь коло брами і чекає дня. Довго сидів і стало йому маркотно. Виняв зза пазухи дуду, попробував пищик і давай помаленько грати — спершу тихо, опісля голосніше, а потім і підспівувати почав.

Аж чує голос ізза брами:

— Хто там?

— Мабуть святий Петро — подумав Дудар, але відповів сміло:

— Я!

— Хто „я"?

— Дудар.

— Чого ти дрешся?

— Зовсім не друся — я співаю.

— А бодай тебе! А чому ти так пізно прийшов?

— Ніяк не можна було раньше прийти, бо я помер під сам вечір. Ага, то ви певно святий Петро.

— А звідки ти?

— Я знад Дніпра.

— А з якого села?

— Та хоч і скажу, то ти не знаєш його.

— Кажи, кажи, я все знаю. Сказав Дудар і село.

— А як тобі на імя? — допитував голос зза брами.

— Іван.

— Ну, а на прізвище?

— Дудар.

— Ну, добре, Іване Дударю, заки розвидніє, посиди собі коло брами, тай уважай, не роби тут гамору.

І чекав Дудар дня. Сидів, сидів і знову зробилося йому маркотно, а дотого ранним холодом потягнуло, хоч то і літо було. От він взяв дуду і став грати тихо-тихенько, щоб не почули. Зирк, аж тут зза плота якісь головки показалися: одна, друга, трета. Ангелики!

— Слухайте, слухайте! — каже один — от як хороше грає.

Тепер Дудар вже не видержав і почав грати на ввесь голос.

— Ах, як хороше! Тож то хорошо! І що то воно за музика така — дивуються ангелики.

— Та то наша сільська — сказав Дудар.

Раптом заскрипіли ключі в замку і відчинилась брама. У брамі став небесний ключар, св. Петро.

— Дудар!

— Чого?

— Підемо.

А по небі вже розійшлась поголоска, що прийшов музика з України і дуже хорошо грає на дудці. Дійшло це і до самого Бога, котрий вийшов з покоїв і сів на ганку прохолодитися і за роботу не брався тому, що неділя була.

Не встигли ще Дудареви кватири визначити, аж прийшов по нього ангел, тільки не такий, як попередні — маленькі, у білих сорочинах, з білими крильцями — а великий, у срібній одежі.

— Іване Дударю! — сказав післанець.

— Що, паночку?

— Правда, що ти вмієш грати?

— Правда!

— А заграв би ти?

— А чомуж би ні? Перед ким?

— Перед Богом святим.

Почухався Дудар у потилицю, але не довго думав. Козацького роду був, а всі козаки — народ смілий!

— Заграю — каже.

— Ну, то підемо — каже ангел.

Пішли. Ангел зпереду, Іван Дудар ззаду.

Розглядається, дивиться. По обох боках дороги срібні хати, а живуть у них святці. При кінці вулиці побачив самого Бога, котрий сидів на ганку і чекав. Дудар делікатненько поклонився, бо був він чоловік бувалий і знав, як де треба поводитися. Бог кивнув головою. А кругом уже зібралися ангелики — малі і великі, архангели у золотих і срібних одежах, святі, а також прості але праведні душі — хлопи і баби. Народу тьматьменна, яблокови нема де впасти. А всі хочуть послухати музики.

— Ну, Дударю, — сказав Бог — заграй!

А Дудар знову поклонився і каже:

— Покірно кланяюся Всемогучому Богови Небесному і вибачайте, що я спитаю; Чи нема тут на небі когонебудь з наших з Полтавщини, тільки щоби з молодих?

— А на що тобі?

— До танцю грати ліпше.

Усміхнувся Бог і дав знак ангелам. Полетіли два, але скоро повернули і кажуть:

— Знайшли двох Полтавців, але дуже старих.

— Старі нездатні — сказав Дудар — не потраплять танцювати. Вибачайте, що спитаю: Деж поділися молоді? Чи молоді другий раз вмирають, чи що?

А святий Юрій на це так каже:

— Молодих треба шукати в чистилищі.

— А й то правда! — сказав Дудар — не инакше як в чистилищі. Певно, що в чистилищі. За моєї памяти кількож того народу перемерло: Микита Гарбуз — той, що від горівки дихавицю дістав, Степан Крук з Луга, котрому в коршмі голову розвалили, Юрко Рудик з Заставів і Петро Перепілка з Долини — добрі гуляки були — поломили їм ребра на танці.

Дудар довго був би вичисляв тих, що померли молодими, але Бог кивнув рукою.

— Грай!

— Якої?

— Яка краща. Веселої...

— Як веселої, то веселої!

Подув Дудар у дудку — захопила його радість, що удостоївся грати — дивиться — Бог киває головою, що вдоволений. А ангели і святці не можуть нахвалитися.

— А то гарно! От то добрий грач!

А коли Бог пішов у свої покої, вони стали просити Дударя, щоби ще заграв. Поставили й солодкого меду, щоби попивав. А музика такий радий: Грає і співає, аж луна іде цілим небом. Слухали, слухали праведники, а опісля і самі стали підспівувати: спершу півголосом, а відтак на весь голос:

На вулиці дудка грає,
Мене мати не пускає...

Співають усім небом, підбиваючи підківками.

Аж ось надійшов святий Йосиф. Дивиться: що за диво! Замісць архангела Гавриїла, котрий навчав праведників небесних співанок — сидить на ослоні Дудар з дудкою, а коло нього, душі — чоловічі і жіночі — хором вигукують світські співанки.

— Матінко Пречиста Святая! — крикнув святий Йосиф, вхопився за голову і побіг до святого Петра.

А туди також переходив якраз і сам архангел Гавриїл і таксамо марикував собі.

— Так і так — каже. — Ніхто не хоче навчитися небесних співанок; а всі співають українську „дудку". Дудар учить. Що робити?

Вийшов святий Петро на вулицю — слухає — правда! По всім небі лунає українська пісня.

— На то не можна дозвоління дати — каже святий Петро до архангела Гавриїла. Чи не прикликати би нам сюди Дударя?

— Можна.

Іде Дудар, дудка під пахою. Поклонився.

— Дударю, — каже святий Петро — а чи не краще булоб для тебе піти відси кудинебудь в инше місце?

— З неба?

— Ну, та так.

— А кудиж мені піти?

— Гм! От то і клопіт: куди? — і святий Петро задумався.

— Чомуж ви домагаєтеся, щоб я звідси забрався? Таж я нічого злого не зробив тут: ні вкрав щось, ні скривдив когось.

— Знаю, знаю. Справа, чоловіче, ось яка: на небі зачали співати світських пісень — сам ти розсуди, чи годиться це.

— Ну, щож, коли так, то я собі піду.

— Тільки біда мені з тобою — куди тебе відправити? А може би ти покинув ту дудку?

— Ні, краще буде, як я відси піду.

— Кудиж ти підеш?

— Я знайду собі місце. Піду туди, відки я прийшов.

— В Полтавщину?

— Ну, а кудиж би інде?

— А я думав післати тебе на яку зорю.

— По що на зорю. Піду я собі в Полтавщину.

— Зовсім з раю підеш?

— Е... що там рай! Наша Україна — то не небо. На Україні без пісні жити не годиться. Там люде працюють і гарують, а з піснею чоловікова кожде горе меншає на половину. Буду ходити зі своєю дудкою по лісах і полях. Буде сидіти коло скотини пастушок з сопілкою, я тихцем підійду до нього і заграю йому над ухом; пічне співати дівчинка, навчу я також її — нехай не завмирають пісні на Україні. Підуть мужі з сокирами в ліс, я притаюся за сосною і заграю їм, щоб скорше їм робота йшла.

— А не знайду людей, буду слухати, як шумить темний бір, як булькає вода, переливаючись у струмочок, і заграю їм. Ох, тяжко в нашому краю, але все таки мило в нім. Я ще як жив, то просив Бога, щоб дозволив мені по смерти в Полтавщині лишитися. За ніякий рай не проміняю її.

— Ну, добре, як так, іди собі з Богом — сказав святий Петро. — А то ти ціле небо нам зіпсуєш. Тільки гляди і не кривдуй.

Поклонився Дудар апостолови і вийшов з райських воріт на велику небесну дорогу. Була ніч.

Став Дудар спускатися по молочній дорозі вниз. А коли почувся на волі, крикнув: „Гей, гей!" — і почав дути з цілої сили в дудку.

І оттак ішов він, усе нижче, спускаючись у Полтавщину, доки не сховався між деревами.

Однаковий заклад. Два приятелі закладалися за щось. Один із них каже:

— Я дам мою голову у заклад, що так є, як я кажу!

— А я дам мій гаманець, що так є, як я кажу!

— Алеж твій гаманець усе порожній!

— Саме тому за нього закладаюся, щоби наші заклади були однакові.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ДЕ ВАЛІРА В АМЕРИЦІ.

До Америки приїхав сими днями Де Валіра, провідник руху за повною самостійністю Ірляндії. Він уже бував тут нераз. За кождим разом вів він пропаґанду за свою ідею. Думає він вести сю пропаґанду й тепер, бо його ідея ще не здійснена: Ірляндія, хоча має автономію в Британській Імперії, не є самостійною державою, як сього хоче Де Валіра.

Його приїзд можна привитати хочби з того вже згляду, що се приїзджає представник поневоленого народа. Най другі поневолені народи знають, що не тільки вони одні в неволі. Бувають у других поневолених націях люди, що викручуються від дальшої боротьби за визволення свого народа тим, що, мовляв, його одного народ поневолений, а всі другі народи в світі вільні, то видно, що йому нема що побиватися за свободу, коли се безнадійна справа.

Нехайже тепер Де Валіра пригадає сим трусам, що й патріотичні Ірляндці, котрі від віків борються за свою свободу, ще свободи не добули.

ПРЕЗИДЕНТ ІРЛЯНДІЇ НА „ЖЕБРАХ".

У нас бувають люди, що всіх запевняють, що вони Україну люблять, а виступають нераз з агітацією проти допомоги для рідного краю. Що мені читати українську ґазету, — каже такий „патріот" — коли там нічого иншого нема, тільки: давай, давай. Давай на се, давай на оте. І так без кінця. Колиж уже скінчиться ся жебранина?

Деколи такий „патріот" ще й набреше: Дивіться на другі народи. Вони ніколи на ніякі цілі не жебрають. Жебрають коли Американці? Жебрають коли Жиди? Жебрають коли Айриші? Жебрають коли Німці?

Певно, що в поняттю такого „патріота" ні Американці, ні Жиди, ні Айриші, ні Німці, ні ніхто другий у світі не жебрає. Якби він їх знав, то він знавби, що Жиди збирають міліони на Палестину й на кольонізацію України. Якби він знав про світ, то він знавби, що Німці збирають на удержання шкільної молодіжи. Якби він був таким справдішним Американцем, за якого він себе представляє, то він знавби, що Американці теж роблять збірки за збірками. Він знавби, що недавно була збірка на Червоний Хрест. Ще не скінчилася збірка на Червоний Хрест, а вже почалася кампанія за збіркою на боротьбу з сухотами. На улицях уже стоять перебрані „святі Миколаї", „жебраючі" на Різдво для Салвейшен Армі. По залізницях „жебрають" фаєрмани й полісмени. Ню Йорк Таймс „жебрає" на „100 найпотрібніших справ".

Тепер Де Валіра приїзджає жебрати на видавництво ґазети в Доблині. Він уже раз „жебрав" на добуттє ірляндської самостійности. Хоча її не добуто, він приїхав „жебрати" на самостійницьку ґазету. Зібрав 80,000 долярів, але се показалося замало, і він приїхав „жебрати" втретє.

Так трактують свою боротьбу за самостійність розвинені народи. Для них 80,000 долярів замало на вдержання одної ґазети в старім краю. Вони не дивляться на те, що се великий видаток. Вони розуміють так: Коли Анґлія з нашого народа бере 26 міліонів у рік, то чи не варта нам дати хочби кілька міліонів, щоби сі міліони йшли не на Анґлію, а на Ірляндію?

ПОЗІР! — НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.!

ПОВІДОМЛЕННЄ.

В СЕРЕДУ, 25 ГРУДНЯ 1929

— відбудеться —

ЗАСІДАННЯ

УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЇ СТЕЙТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СТЕЙТУ КОННЕКТИКУТ

під числом

127 PARK ST., NEW HAVEN, CONN. о годині 10-тій рано.

На це засідання повинні явитись всі члени Загального Комітету, себто Екзекутиви і представники всіх громад стейту Коннектикут. Заразом громади Гартфорд, Ню Брітен, Брістол і Тервіль повинні вислати своїх делеґатів на призначений день засідання. Повисше згадані громади повинні зголоситися листовно не пізнійше як до 20 грудня на адресу рекордовсго секретаря: 292-3

M. DOWHEY,
117 Lloyd Street, New Haven, Conn.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПЕРЕД СВЯТАМИ — ДЛЯ НАШИХ БИЗНЕСМЕНІВ.

Ще здавна панував в старому краю добрий передсвяточний звичай залаґоджувати всі справунки на свята в своїх людий. Клич „свій до свого" не великі робив поступки, однак свята накладали навіть на найтемнійшого обовязок купувати все у „свого", хочби цілий рік купував хтось у чужого. Видко, наш загал вважав се купованнє у своїх частиною релиґійного обряду.

В Америці ми перейшли добру школу під кождим оглядом. Приняли богато доброго, однак і затратили богато доброго з наших рідних звичаїв. Під упливом індеферентного бизнесу ми затрачуємо почуття спільности походження і лише ще на словах виявляємо часом признаки расової спільности. Так роблять і другі раси, чи національні групи. Отже ми під сим оглядом не найгірші, чи там не найліпші.

А прецінь инші народи таки перевисшають нас у своїм привязанню до традиції. Звісна расова спільність Жидів. На жидівський Новий Рік навіть в Ню Йорку замало галь на їх зібрання. А вже, щоби Жид пішов за орудкою до іноплемінника, то се хіба дивний вимок. Італійці сваряться, ненавидяться, але купують все у своїх. Поляки то з правила йдуть до своїх. І хіба один „русский Іван" більше байдужий до свого, ніж наш Українець.

А якби так пробувати оживити сю нашу старокраєву традицію хоч в часі свят? Якби так заохотити наших людей щоби хоч на свята купували у своїх і в той спосіб давали своїм хоч одну міліонову частину сього зарібку, що звичайно в цілости дають чужим? Самі нічого не втратилиби, а загально народна справа богато зискалаби.

„Як?" — спитаєте. А ось читайте тільки оголошення українських бизнесменів у „Свободі". Чи не читаєте приміром майже що дня оголошення Українського Базару „Сурма" в Ню Йорку? Читаєте не лише оголошення, але також читаєте про те, як він дає на такі то, чи инші цілі. А як він, думаєте, може так робити? Прямо звідси, що він умів переконати деяких нюйорських і позамісцевих Українців, що вони нічого не тратять, як купують у нього, противно: ще зискують. А кромі того ще маємо й свою годину на радіо.

Але є ще й инша користь, котрої дехто не добачує. Ось послухайте: Чи думаєте що наші ґазети даром містять його оголошення? А чи не варт застановитися над сим, що якби так було хоч з десять таких українських бизнесменів, що постійно давалиби такі оголошення, то український часопис мігби зрости щодо обему та заанґажувати більше сил до праці. Булиб отже користи з кождого боку.

А чи не мігби тоді один, чи другий бизнесмен заложити якусь добродійну інституцію тут, чи в старому краю, от як се робить словацький банкир Босак?

Застановіться над сим поважно, Панове Громадо, перед сьогорічними святами. Йдіть за своїми справунками лише до своїх, хочби мали перетерпіти і трошка невигоди ізза віддалення чи ізза чого другого.

А Ви, Панове Бизнесмени, не стидайтеся розголошувати на взір „Сурми" свій бизнес в українських газетах. Хоч раз перед святами, а таки зробіть се! Хоч може перший раз не буде великого успіху, то через постійне поширювання клича може таки до чогось дійдемо, от як дійшов Базар „Сурма" в Ню Йорку. Його підприємство стало тепер необхідною українською інституцією, з якою числяться свої й чужі, бо він представляє український здобуток на поли бизнесу.

Світозор.

Лікар (оглянув добре хорого та каже): — Раджу вам їсти овочі з лупиною. Які овочі ви їсьте найрадше?

Хорий: Банани та кокосові горіхи.

—o—

Новий льокай. Пані: Заки ввійдете в мою кімнату, то мусите насамперед застукати, бо може бути таке, що я переодягаюся, або зодягаюся.

Льокай: Я все насамперед заглядаю кріз дірку від ключа, прошу пані.

З МУЗИКИ.

Ukrainian Folk Songs for piano.

Svoboda,
Jersey City, N. J.

Dear Sir:

Recently I received a volume of Ukrainian folk songs for piano arranged by Wasyl Barvinsky. These melodious pieces should be of great interest to the piano student. The compositions are of various styles — marches, lullabies, caprices, Christmas songs, wedding songs, etc., some sparkling and brilliant, others quiet and sad. Most of them are in the second and third grade and adopted for both study and recital.

Wasyl Barvinsky has a trend for modern music as is quite evident in most of the folk songs. Nevertheless the original beauty is retained. In fact I might say that he has made the old background more picturesque, more colorful with his touches of modern harmonic treatment.

Very truly yours,
Mrs. Paul Dubas,
Philadelphia, Pa.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

РАРІТЕН, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Заходами чільніших членів нашої громади відбулося в нас перший раз листопадове свято. Невеличка наша громада показала себе щирою й гідною бути членом українського народу. Не зважаючи на слоту, майже все національно свідоме громадянство прийшло у вечер 24 листопада, в неділю, до галі невеличкого нашого Народнього Дому, щоби там віддати пошану борцям, що полягли в боротьбі за визволення свого народу.

На сцені була влаштована прекрасна могила в память тих стрілецьких могил, котрі так густо вкрили землі України. Могила була уквітчана живими цвітами, а над сцечою красувався напис „Слава Борцям за Волю України".

Виголосити святочну промову приїхав з Ню Йорку громадянин Володимир Кедровський, який, приймаючи на увагу, що це перші збори в нашій місцевости в національно-державній справі, майже в двогодинній промові представив історично-державне життя українського народу та останні його змагання й героїчну боротьбу на всіх землях України. Зокрема промовець спинився багато над подіями першого листопада у Львові та над значінням Українських Січових Стрільців у нашій визвольній боротьбі.

Разом з В. Кедровським приїхав на свято старшина української армії, інжинір Андрій Кієть, який показав нам український національний інструмент — бандуру. Він коротко розповів значіння українських кобзарів-бандуристів у визвольних змаганнях українського народу, а потім програв три патріотичні українські пісні й проспівав їх. Присутні вкрили оплесками його виступ і були дуже вдячні, що їм пощастило побачити й почути цей український чудовий інструмент.

По концерті відбулася збірка на інвалідів та на революційний фонд. За виключенням витрат, звязаних з улаштованням свята, вислано до краю через „Обєднання" на Інвалідів $15.00, а на Українську Військову Орґанізацію $20.00. Всього $35.00.

Наша громада залишилася надзвичайно вдоволена й одушевлена святом і тому треба сподіватися, що це буде початком нового піднесення національного життя серед нашого громадянства.

Раритенець.

—o—

ВАТЕРВЛИТ, Н. Й.

Народнє Віче.

Дня 1-го грудня 1929 відбулося віче в галі гром. Сляка в Ватервлит, Н. Й. Віче було скликане заходом місцевого горожанського клюбу.

Велика сила народу виповнила галю по береги, терпеливо очікуючи розпочаття віча, яке було скликане на 2. год. пополудни. Віче розпочалося отже коло 3. години пополудни, бо запрошений на віче гр. П. Ковальчик, котрий перебуває в Петр Амбой, Н. Дж., спізнився ізза браку корисного получення потягів.

Віче відкрив предс. віча гр. П. Урбан, покликавши двох секретарів віча (імен не знаю) і вияснивши ціль віча, на першого бесідника покликав о. А. Іванишиного, пароха з Трой, Н. Й.

о. Іванишин, знаний українській іміґрації як добрий душпастир і щирий працівник. Золоті його слова, повні щирости і чуття патріотичного, падали буйним зерном в душі зібраних і з великим напруженням слухав його зібраний нарід. Не бив у долоні, щоби бити, але уважно слухав глибокої змістом мови. Лиш в моментах немов на знак згоди і потвердження голошених ідей бесідника зібраний нарід гучно плескав в долоні.

Другим з ряду говорив гр. П. Ковальчик, сам Лемко, котрий і говорив до зібраних як до своїх братів-Лемків. Він говорив те, що уважає святою правдою, підніс значіння історичне Лемківщини для всеї української справи, а тимсамим твердив, що Лемківщина, це українська земля, а Лемки, це діти сильної нашої Матери України!

Він кинув між нарід один арґумент, котрого зграя перевертнів ніяк не може опрокинути, а іменно, що **Сини лемківських матерей з крісами в руках ішли й боролися в рядах армії як проти Росії, так і проти Польщі, лучили український нарід ген зпоза Попраду аж поза Кубань одним живим ланцюхом любови і сильної ідеї в один великий український нарід.**

На пропозицію о. Іванишина, щоби перевести збірку на Український Народний Дім в Сяноці, президія віча призначила шістьох громадян, котрі зібрали між зібраними більш як $86. Збірку президія мала вислати на призначену ціль через Обєднання.

З моїх обсервацій можу піднести, що о. Іванишин знайшовся серед доброї й чесної пастви, а паства знову має доброго пастира.

З того моє заключення, що справа національної свідомости серед Лемків в Америці скоро розвивається, з чого тільки скористає бідна Лемківщина, яка потребує моральної і матеріяльної підмоги!

Я все вірив у Лемків і тепер ще більше вірю, що вони підуть за кличем та ідеями молодих! своїх синів, котрі собою, своїми трудами, кровю і смертю доказали своїм батькам, що лише власними силами можна добитись кращої долі і волі — хочби і за ціну великих жертв!

Присутний.

ВИТНІТЬ ОТСЕЙ КУПОН

ПОЗІР! СЛУХАЧІ РАДІЯ! ПОЗІР!

Для вигоди Шановних слухачів Радія, які схотять пересилати свою оцінку з української програми на стації WAAT, почавши від тепер будеться подавати на купоні пісні друком. Пересилач потрібує лиш дописати від себе побіч кожної пісні числом точку (пойнт), а підписавши своє імя і адресу, вислати листом куди слід.

ХВ. ЗАРЯДЕ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОГРАМИ НА РАДІО WAAT, JERSEY CITY, N. J.

Я, нище підписаний, пересилаю свій голос в користь хорови ім. Лисенка з Джерзи Сіті, Н. Дж., що співав на радіо дня 15-го грудня, 1929, під управою Андрія Гели.

За першу пісню (Отче наш) ....

За другу пісню (Вже більше літ двіста) ....

За третю пісню (Чого ти ходиш на могилу) ....

За четверту пісню (Жерож моя, журо) ....

За пяту пісню (Плинь човно) ....

За шесту пісню (Ой ніхтож там не бував) ....

Разом всіх точок (пойнтів) ......

При слуханню на Радіо, проситься держати цей купон перед собою і значити точки (points) як слідує: Відзначаючо 90—100; дуже добре 80—89; добре 70—79; вдоволяючо 60—69; недостаточно 50—59; лихо 40—49.

Моє імя ....

Адреса ....

ЗАШЛІТЬ ДО — ЗАШЛІТЬ ДО

SURMA, 103 AVE. A, NEW YORK, N. Y.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за листопад 1929 р.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Бр. св. Михаїла, від. 55 У. Н. Союза, в Балтімор, Мд., розвязане в місяцю жовтні на підставі переведеної реорганізації і усунення причин розвязання зістало привернене до правосильности. Членів виказується у тім звіті в рубриці принятих з переступними листами.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Ольшевський Йосиф, Полиняк Олена, Полиняк Анастазія, Полиняк Марта.
В. 2. Майчак Марія, Гутник Михайло.
В. 3. Ванца Анна.
В. 4. Кусень Володимир.
В. 5. Підгірний Іван.
В. 6. Періг Кирило.
В. 15. Шевчук Микола.
В. 16. Роговська Агнешка, Магомета Петро.
В. 23. Шиманська Текля.
В. 30. Вуксанович Мілован.
В. 31. Феценко Микола, Гелер Іван, Феценко Юлія.
В. 37. Маркович Марія, Конечна Люба, Савіцька Юлія.
В. 42. Балагура Дмитро.
В. 43. Коваль Катерина, Лагода Іван.
В. 44. Клющак Анастазія, Свала Марта, Запоруйко Володимир.
В. 47. Коник Марія.
В. 48. Бельский Данило, Меско Астра, Шипула Іван.
В. 50. Патен Василь.
В. 56. Палюх Дмитро, Рафа Анастазія, Кітляр Ева.
В. 58. Лахманяк Микола.
В. 63. Гоменда Марія, Кучвара Ева, Урсяк Марія.
В. 69. Боднар Марія, Мартинів Ольга, Бобецька Марія.
В. 72. Баран Іван, Вознак Пилип.
В. 75. Комаринський Богдан, Комаринський Тимко, Проціанин Іван.
В. 77. Шкуринас Антін, Ромашкевич Казимир.
В. 81. Баворовська Геновефа.
В. 78. Грицко Андрій, Сухиня Іван.
В. 88. Гомилюк Марія.
В. 89. Микіч Анастазія.
В. 91. Надзяк Анна, Шедна Серафина.
В. 94. Касій Мирослав, Лобур Іван.
В. 96. Спожарський Іван.
В. 101. Звір Слава.
В. 102. Смоліло Анна.
В. 104. Іваніцький Теодор, Іваніцька Катерина, Конікевич Василь, Лишак Розалія, Литка Петро.
В. 109. Скірчак Андрій.
В. 112. Козар Юстина, Стадник Марія, Бісядецька Магда, Сорока Марія.
В. 120. Годзик Іван, Корнецький Андрій.
В. 121. Мокрій Володимир.
В. 123. Гусениця Марія.
В. 126. Грушецький Іван.
В. 128. Хорощак Іван, Микитка Катерина.
В. 130. Стець Зофія.
В. 146. Галишин Павло.
В. 147. Бохна Йосиф, Сідловська Варвара, Собчак Іван, Терефенко Григорій.
В. 155. Ілик Марія.
В. 156. Береський Йосиф.
В. 157. Зервас Франко.
В. 161. Вуйцик Іван, Качур Ілія.
В. 168. Раб Стефан.
В. 170. Павлик Марія, Павлик Анна.
В. 172. Бовс Надія.
В. 179. о. Дяків Василь, Петришин Іван, Робак Володимир.
В. 181. Ткач Франка.
В. 204. Галичин Дмитро, Валігунда Теодор.
В. 206. Шевчук Марія, Строцька Теодора, Ромінік Марія, Заходник Василь.
В. 207. Косцюк Петро.
В. 208. Стаднір Анна.
В. 213. Кобрин Анна.
В. 217. Максимців Іван, Пилипів Іван, Кушлик Ігнатій, Рудник Іван, Николайко Стефан.
В. 218. Ткачишин Володимир.
В. 220. Томашевська Анна.
В. 223. Цеплий Іван, Дроза Василь, Ковалкевич Володимир, Ковалкевич Анна.
В. 228. Стець Стася.
В. 235. Афтанас Стефан.
В. 237. Мамчур Кароліна, Панків Юлія.
В. 242. Гарбіст Панько.
В. 245. Гулгун Михайло.
В. 260. Пацула Анна, Коберська Анастазія.
В. 271. Гулька Франко.
В. 273. Драбик Анна.
В. 274. Макарець Катерина.
В. 276. Бабяк Юлія, Цибак Микола, Фірич Семен.
В. 288. Данелюк Андрій, Данелюк Анна, Михайлів Анна, Підгайна Зофія.
В. 296. Данько Катерина, Каліновська Катерина, Каліновська Анна, Літинська Франка, Василик Дмитро.
В. 300. Пустельник Зофія.
В. 301. Дідух Марія.
В. 307. Слободян Марія, Витяж Михайло.
В. 310. Лема Петро.
В. 313. Канарек Павло, Канарек Анна, Канарек Стефан, Козак Іван, Роговська Анна, Вівчаровський Василь.
В. 325. Віленька Анастазія.
В. 326. Колодій Марія, Прокоп Павло.
В. 328. Станкович Кароль, Возьний Лука.
В. 332. Баліцький Стефан, Баліцький Йосиф.
В. 334. Добромільський Іван.
В. 336. Кузик Анна, Семенчук Марія, Семенчук Параска.
В. 339. Скольський Гаврило.
В. 342. Якимів Анна, Кармазин Катерина.
В. 345. Грубрин Михайло.
В. 353. Василик Микола.
В. 358. Тритяк Катерина.
В. 361. Шуст Микола, Василишин Микола, Проценко Іван.
В. 364. Зенко Марія.
В. 369. Мазепа Стефан, Сидоряк Микола.
В. 370. Сампара Михайло.
В. 371. Богда Григорій.
В. 372. Шило Петро.
В. 373. Лесів Татіянна.
В. 382. Яціла Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 7. Грициняк Стефан.
В. 31. Пепер Августин, Кошко Катерина, Полянський Олекса, Кош Ілія.
В. 66. Вільховий Петро, Вільхова Анна.
В. 75. Ворко Ігнатій, Зелінський Олекса.
В. 76. Бибель Павло, Свербивус Стефан, Бибель Марта.
В. 86. Пащук Іван.
В. 93. Дубаневич Михайло.
В. 95. Прусь Василь.
В. 102. Ганич Іван, Пукач Микола, Когут Антін.
В. 103. Колодрубець Василь, Коновалик Йосиф, Кожушок Ілія.
В. 112. Терлецька Анна.
В. 122. Сасс Теодор, Сасс Анна, Гнатуш Теодор.
В. 123. Пішль Василь.
В. 127. Кривий Федько.
В. 135. Клим Михайло.
В. 159. Нижник Катерина.
В. 169. Яхів Михайло.
В. 185. Каваш Олена, Каваш Стефанія, Каваш Мелянія.
В. 201. Гойда Данило, Гойда Дмитро.
В. 218. Куницький Мартин.
В. 219. Агрес Тимко.
В. 231. Клецко Стах.
В. 235. Невойда Павлина.
В. 237. Стецула Василь, Стецула Анна.
В. 238. Музика Петро, Музика Марія, Ульчак Теодор.
В. 239. Шикула Михайло.
В. 264. Садовий Григорій.
В. 266. Грицай Емілія, Климків Михайло, Сивик Стефан, Грицай Юрій, Квас Михайло, Нищай Микола, Підліський Петро, Підліська Марія, Вільчинський Микола, Каша Іван.
В. 276. Миник Микола, Павцьо Онуфрій, Павцьо Марія, Біжик Кость, Вовк Ілія.
В. 282. Слюсар Михайло.
В. 301. Галущак Антін, Арділь Семен, Козира Адам.
В. 321. Смола Іван.
В. 324. Луцик Яким.
В. 335. Топоровський Ігнатій, Топоровська Анастазія.
В. 363. Полозяк Григорій.

ЧЛИНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Ковердович Йосиф, Ривак Данило.
В. 47. Мадрига Анна.
В. 54. Журавецький Петро.
В. 55. Бартох Антін, Биян Дмитро, Биян Анна, Біленький Петро, Будагавій Василь, Чайковський Петро, Демчук Пилип, Демчук Михайло, Деркач Іван, Ячник Антін, Кіндзерева Антін, Корчинський Йосиф, Корчинський Антін, Кульчицький Петро, Кульчицький Антін, Крокош Стах, Ліщинський Ізидор, Манастирський Омелян, Микитюк Ілія, Папеж Іван, Серко Василь, Шандровський Микола, Шандровський Тимко, Сатцема Максим, Демчук Стах, Овсяний Андрій.
В. 56. Баран Петро.
В. 65. Жарський Іван.
В. 94. Лобур Анастазія.
В. 96. Копачук Микола.
В. 107. Дуда Андрій, Дуда Юліянна.
В. 132. Говдан Розалія.
В. 133. Лях Юрій, Лях Катерина.
В. 146. Руденський Олекса.
В. 149. Дрогомерецький Михайло.
В. 182. о. Боднар Йосиф.
В. 186. Капітула Олена.
В. 211. Квасниця Семен, Квасниця Розалія.
В. 266. Калуга Олекса.
В. 270. Демко Іван, Демко Катерина.
В. 295. Яворський Стефан, Яворська Татіянна.
В. 296. о. Яцкевич Мирон.
В. 301. Сенчук Іван.
В. 337. Семенків Яків, Подгорняк Григорій.
В. 347. о. Горохівський Василь, Горохівська Марія.
В. 358. Гавриляк Анна.
В. 388. Липка Стефан.
В. 393. Бендза Михайло.
В. 221. Сенчук Іван.
В. 233. Ковердович Йосиф.
В. 238. Музика Олена.
В. 244. Бендза Михайло.
В. 270. Жарський Іван.
В. 300. Кохан Максим.
В. 318. Каторож Олександра.
В. 324. Липка Стефан.
В. 330. Пукир Іван, Калуга Олекса.
В. 334. Гавриляк Анна.
В. 342. Дацко Петро.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Лазовський Андрій.
В. 7. Копій Юлія, Новий Петро.
В. 8. Федак Михайло, Кривчун Ігнатій, Ковальчик Андрій.
В. 20. Дмитришин Петро, Поглод Стефан.
В. 29. Топорович Андрій.
В. 34. Говард Йосиф.
В. 36. Барлас Анна.
В. 38. Калинич Юлія.
В. 48. Куртинець Василь.
В. 53. Собіль Петро, Собіль Марія.
В. 59. Кроітор Іван.
В. 61. Максимчак Онуфрій.
В. 62. Панасюк Теодор.
В. 75. Німа Михайло.
В. 77. Станко Дмитро.
В. 91. Сторошка Катерина.
В. 94. Терлецький Михайло.
В. 104. Поборчак Катерина.
В. 122. Сусоль Михайло.
В. 127. Пелехатий Денис.
В. 130. Ординський Мирон.
В. 133. Павлусь Стефан.
В. 135. Лазоришин Василь.
В. 147. Артим Андрій, Артим Катерина, Семанишин Павло.
В. 175. Гакало Юрій.
В. 179. Білий Микола.
В. 189. Канінець Олена.
В. 200. Курочка Ілія.
В. 213. Зимяк Наум.
В. 217. Кісіль Іван.
В. 219. Ожга Петро.
В. 230. Кохан Михайло, Заяць Михайло.
В. 231. Чолій Анна, Чолій Роман.
В. 234. Матушевський Федь.
В. 235. Боровський Франко.
В. 241. Каськів Теодор, Каськів Анастазія.
В. 247. Левіцький Константин, Марцінишин Дамян.
В. 258. Пішкевич Олена.
В. 259. Іванюк Пилип.
В. 268. Тромяк Михайло, Меліш Дмитро.
В. 278. Гладьо Михайло, Гладьо Анна, Макар Іван.
В. 294. Гуменюк Дмитро, Гуменюк Йосифа.
В. 295. Котович Марія.
В. 298. Бартків Розалія.
В. 312. Кріль Панько, Марчук Михайло, Марчук Надія.
В. 321. Волохівський Іван.
В. 326. Сворень Іван.
В. 344. Романовський Михайло.
В. 349. Малетич Михайло.
В. 353. Сливка Петро.
В. 361. Рожіцький Михайло, Стефанишин Михайло, Венгрин Лука.
В. 365. Стельмах Стах.
В. 367. Кушлик Петро, Крик Катерина, Крик Іван, Лесів Федор, Озарів Теодор, Вовкович Іван, Вовкович Марія.
В. 369. о. Боню Франко.
В. 370. Гаврон Текля.
В. 385. Максимів Мартин, Кіт Микола.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 7. Кавітуха Олена.
В. 43. Камінський Стефан.
В. 47. Демко Катерина.
В. 50. о. Яцкевич Мирон.
В. 77. Кабан Семен, Хміль Іван.
В. 90. Кривицький Стефан, Кривицький Микола, Линь Макар.
В. 126. Когут Михайло.
В. 157. Баран Петро.
В. 182. о. Горохівський Василь, Горохівська Марія.
В. 187. Яблонський Василь.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ НА РІЗДВЯНІ СВЯТА.

ЯКЩО ХОЧЕТЕ післати гроші своїм рідним або приятелям у старім краю, так, щоби їх одержали на Різдвяні Свята, то післати треба тепер.

Кожна установа Трост Компані оф Ню Джерзі виконає таку пересилку — в ДОЛЯРАХ, якщо бажаєте — до кожної країни світа — безпечно, точно і за малою оплатою.

THE TRUST COMPANY OF NEW JERSEY

головний офіс

JOURNAL SQUARE, JERSEY CITY, N. J.

ДРУГІ УСТАНОВИ:		ДРУГІ УСТАНОВИ:
BERGEN & LAFAYETTE BRANCH 106 Monticello Avenue, Jersey City, N. J.	PEOPLE'S SAFE DEPOSIT BRANCH 357 Central Avenue, Jersey City, N. J.	В помешій установі можете розговоритися по українськи.
NEWARK AVENUE BRANCH 280 Newark Avenue, Jersey City, N. J.		JERSEY AVENUE BRANCH 201 Newark Avenue Jersey City, N. J.

З КРАЮ до КАНАДИ

СПРОВАДИМО ВАШИХ КРЕВНИХ ЧИ ЗНАКОМИХ СКОРО І ДЕШЕВО.

Незадовго до Канади імігрáція буде утруднена. Тепер еще є нагода, тож спішіться. По інформації пишіть до 290-2

UNION EXCHANGE CO.,

2320 CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

М. М. БЕЛЕГАЙ, управитель.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 20. Біда Василь.
В. 37. Климко Ева.
В. 45. Бутрин Анна.
В. 63. Колодій Катерина.
В. 75. Савран Марія.
В. 76. Гинга Микола.
В. 84. Швець Стефан.
В. 102. Феснак Катерина.
В. 106. Штим Прокоп.
В. 157. Бичко Андрій.
В. 159. Дмитришин Григорій.
В. 178. Кіт Михайло.
В. 198. Огорілко Зофія.
В. 234. Пилат Панько.
В. 237. Вороняк Анна.
В. 244. Марайда Войтіх.
В. 280. Олексишин Іван.
В. 296. Галва Лука.
В. 334. Качоровський Стефан.
В. 370. Швець Катерина.
В. 379. Сидорик Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком листопада 1929 р. в У. Н. С. було повнолітних чл.	21,028
В місяци листопаді 1929 принято нових	181
В місяци листопаді 1929 принято наново	70
В місяци листопаді 1929 принято з переступними листами	59
В місяци листопаді 1929 принято з инших кляс обезпечення	11
Разом	21,349
В місяци листопаді 1929 р. суспендовано	82
В місяци листопаді 1929 відійшли з переступними листами	26
В місяци листопаді 1929 відійшли до инших кляс обезпеч.	11
В місяци листопаді 1929 померли	21
Разом	140
З кінцем місяця листопада 1929 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	21,209

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	14
В клясі А.	на $ 250	402
В клясі А.А.	на $ 500	5,894
В клясі В.	на $ 750	916
В клясі С.	на $1000	13,203
В клясі В.В.	на $1500	292
В клясі С.С.	на $2000	103

НОВІ РОДИ:

Обезпеченне платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	56
В клясі О-1000	на $1000	43
В клясі О-1500	на $1500	5
В клясі О-2000	на $2000	1
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	47
В клясі Р-1000	на $1000	78
В клясі Р-1500	на $1500	—
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	66
В клясі Е-1000	на $1000	80
В клясі Е-1500	на $1500	5
В клясі Е-2000	на $2000	2
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
Разом		21,209

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ. НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 13. Древецький Петро.
В. 21. Чубиняк Павло.
В. 29. Малищак Анна, Малищак Роман, Малищак Юрій, Малищак Василь.
В. 31. Феценко Теодозія.
В. 39. Оринич Тереса, Оринич Семен.
В. 47. Когут Йосиф.
В. 48. Мезко Омелян, Мезко Михайло, Мезко Франко, Мезко Ольга, Мезко Марія, Більська Варвара, Більська Віолета.
В. 65. Андрусечко Олена, Андрусечко Анна.
В. 67. Гузій Іван.
В. 73. Болюх Мирон.
В. 76. Лиско Теодор.
В. 87. Кирик Анна, Кирик Марія, Костецький Йосиф.
В. 89. Тимусь Юрій.
В. 91. Либа Стефанія, Либа Анна, Надзяк Олена, Либа Михайло.
В. 97. Боднарчук Павло, Кіча Олена.
В. 103. Коновалик Олекса.
В. 121. Мокрій Андрій.
В. 128. Микитка Михайло, Микитка Розалія, Микитка Іван.
В. 146. Чепак Ольга, Чепак Зофія.
В. 168. Раб Петро, Раб Василь.
В. 170. Савчин Роберт, Савчин Долорія, Рейнгарт Стефанія.
В. 172. Панасюк Михайло, Панасюк Василь.
В. 174. Коваль Марія.
В. 179. Робак Ольга, Робак Стефанія.
В. 206. Сусла Анна, Сусла Антін.
В. 211. Рій Іван.
В. 223. Дрозд Марія, Джуган Анна.
В. 237. Стецик Омелян, Шпір Михайло, Стецик Стефанія, Стецик Олекса.
В. 243. Співак Анна.
В. 269. Капітан Олена, Капітан Павло, Капітан Володимир.
В. 271. Шабатура Берніца.
В. 273. Лех Михайло.
В. 276. Зіндрав Михайло.
В. 288. Данелюк Василь, Підгайний Михайло, Данелюк Марія.
В. 295. Косс Ольга, Стеців Анна.
В. 299. Судич Марія.
В. 318. Кочан Іван, Кочан Йосиф.
В. 326. Шиманська Вікторія.
В. 331. Глосніцький Іван.
В. 332. Туранська Наталка.
В. 336. Кузик Микола, Кузик Іван, Кузик Анна, Кузик Катерина.
В. 345. Ділецька Марія, Деделюк Орися, Ділецька Анна, Деделюк Михайло, Деделюк Наталка.
В. 349. Алій Анна.
В. 355. Ганківська Анна, Ганківський Петро.
В. 361. Чудакевич Емілія, Івах Анна, Чудакевич Марія, Дубик Михайло, Дубик Василь.
В. 362. Сидорський Роман.
В. 364. Лопушак Володимир.
В. 384. Карабін Михайло, Буткевич Олекса, Остафій Олена, Остафій Марія, Задарко Марія, Остафій Стефан.
В. 388. Мелко Володимир.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 237. Заплітний Андрій, Заплітний Михайло, Заплітний Володимир, Заплітний Юрій, Юлагітка Йосиф.
В. 238. Музика Михайло, Музика Анна.
В. 242. Мазур Анна, Мазур Михайло.
В. 276. Павцьо Іван, Павцьо Олена, Павцьо Микола.
В. 301. Козира Марія.
В. 324. Луцик Анна.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Ривак Марія.
В. 55. Шандровський Іван, Ячник Андрій, Ячник Зофія, Манастирський Іван, Манастирський Олекса, Кульчицька Ольга, Паперж Стефан, Паперх Михайло, Корчинська Текля, Шандровський Йосиф, Бартох Павло, Шандровська Марія, Бартох Антоніна, Шандровський Павло, Чайковська Марія, Демчук Ольга, Демчук Анна, Чайковський Іван, Демчук Михайло, Биян Мирослав, Демчук Пилип, Биян Марія, Биян Михайло, Биян Стефан.
В. 107. Дуда Анна.
В. 132. Говдан Анна.
В. 133. Лях Дмитро, Лях Юстина, Лях Анна, Лях Микола, Лях Марія.
В. 146. Руденська Наталка.
В. 211. Квасниця Іван, Квасниця Анастазія, Квасниця Марія, Квасниця Василь.
В. 270. Демко Стефан, Демко Анна.
В. 295. Яворський Іван.
В. 347. Горохівський Микола, Горохівський Василь, Порохівський Олександер.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Габура Марія.
В. 29. Топорович Марія, Топорович Іван.
В. 45. Карнав Микола.
В. 53. Собіль Олена, Собіль Володимир, Собіль Анеля.
В. 59. Крайтар Олекса.
В. 63. Келяр Стеанф, Келяр Марія, Келяр Анна, Келяр Петро, Келяр Павло, Келяр Іван.
В. 65. Пайкош Анна.
В. 73. Пшоновська Франка, Пшоновський Олекса, Пшоновський Йосиф.
В. 78. Запоточна Олена.
В. 93. Млинець Іван.
В. 104. Поборчак Теодор.
В. 106. Войтович Михайло.
В. 108. Фургалич Анна.
В. 120. Ятчишин Іван.
В. 142. Бутинець Григорій.
В. 156. Клюс Дмитро.
В. 179. Заслоцький Тимко.
В. 181. Сулима Дмитро, Сулима Стефан.
В. 193. Поточняк Іван.
В. 206. Бойко Марія.
В. 214. Крисовата Стефанія, Крисовата Ольга, Крисовата Йосиф.
В. 223. Пелчар Франко.
В. 231. Чолій Анна, Чолій Елисавета, Чолій Василь, Чолій Михайло, Чолій Мирослав, Чолій Ольга, Чолій Емілія.
В. 234. Захаркевич Олена.
В. 241. Павлюк Анна.
В. 242. Смерек Марія, Смерек Катерина.
В. 259. Скородинська Олена.
В. 276. Зіндран Михайло, Макар Петро, Макар Андрій, Макар Марія.
В. 294. Гуменюк Марія, Гуменюк Олекса, Гуменюк Володимир, Гуменюк Ольга.
В. 295. Котович Олекса.
В. 298. Федич Стефан.
В. 312. Кріль Михайло, Кріль Володимир, Костюк Олена, Костюк Йосиф, Костюк Стефанія, Костюк Анна.
В. 326. Мечніковська Станіслава.
В. 351. Судійко Іван, Судійко Йосиф, Судійко Олена, Судійко Анна.
В. 355. Шаланська Марія, Шаланський Іван.
В. 361. Дубик Михайло, Дубик Василь.
В. 367. Крик Йосиф, Озарів Марія, Озарів Розалія, Крик Іван.
В. 370. Гаврон Марія.
В. 385. Максимів Емілія, Максимів Йосифа.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 90. Линь Анна, Линь Дмитро.
В. 182. Горохівський Микола, Горохівський Василь, Горохівський Олександер.
В. 300. Кохан Стефан, Кохан Іван, Кохан Марія.
В. 330. Пухір Данило, Пухір Емілія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 1. Полиняк Олена, Полиняк Марта, Полиняк Анастазія.
В. 2. Гутник Михайло, Майчак Марія.
В. 4. Кусень Володимир.
В. 15. Шевчук Микола.
В. 16. Махомета Петро, Кашинська Олександра.
В. 30. Гамівка Мелянія.
В. 31. Феценко Микола, Геляр Іван.
В. 34. Дзяд Анна, Дзяд Марія, Фрилик Олена.
В. 42. Балагуряк Дмитро.
В. 43. Коваль Катерина, Лагода Іван.
В. 44. Свала Марта, Глущак Анастазія, Загоруйко Володимир.
В. 50. Патен Василь.
В. 56. Рафа Анастазія, Кітляр Ева.
В. 63. Кучвара Ева, Урсяк Марія, Гуменда Марія.
В. 69. Боднар Марія, Мартинів Ольга.
В. 72. Баран Іван, Возняк Пилип.
В. 75. Комаринський Богдан, Проціанин Іван, Комаринський Тимко.
В. 81. Баворовська Геновефа.
В. 85. Процко Анна.
В. 87. Сухиня Іван, Грицко Андрій.
В. 88. Гомінюк Марія.
В. 91. Шедна Серафина.
В. 94. Касій Мирослав.
В. 96. Спожарський Іван.
В. 98. Дудич Йосиф, Дудич Олена.
В. 104. Конікевич Василь, Литка Петро, Лишак Розалія, Іваніцький Теодор, Іваніцька Катерина.
В. 109. Скірчак Андрій.
В. 114. Куйбіда Анна.
В. 120. Годзик Іван, Корнецький Андрій.
В. 121. Мокрій Володимир.
В. 123. Гусениця Марія.
В. 128. Хорощак Іван.
В. 138. Сута Іван.
В. 147. Собчак Іван, Бохна Йосиф, Терефенко Григорій, Сідловська Варвара.
В. 155. Ілик Марія.
В. 159. Федорів Володимир.
В. 161. Вуйцик Іван.
В. 168. Раб Стефан.
В. 170. Павлик Марія, Павлик Анна.
В. 172. Панасюк Надія.
В. 175. Бартох Стефанія.
В. 179. Робак Володимир, Петришин Іван.
В. 206. Строцька Теодора, Заходник Василь, Шевчук Марія, Ремінік Марія.
В. 207. Костюк Петро.
В. 208. Стадпір Анна.
В. 213. Кобрин Анна.
В. 217. Максимців Іван, Николайків Стефан.
В. 218. Ткачишин Володимир.
В. 221. Чикало Василь.
В. 223. Дрозд Василь, Ковалкевич Володимир, Ковалкевич Анна.
В. 235. Афтанас Стеафн.
В. 236. Баланда Дмитро.
В. 243. Співак Іван, Олещук Стефанія.
В. 245. Гулгун Михайло.
В. 246. Андрухів Петро.
В. 274. Макарець Катерина.
В. 276. Фірич Семен, Цибак Микола, Бобак Юлія.
В. 284. Петришин Ксеня.
В. 285. Шерцин Вікторія.
В. 288. Данилюк Андрій, Данилюк Анна, Михайлів Анна, Підгайна Зофія.
В. 296. Каліновська Анна, Літинська Франка, Каліновська Катерина, Динко Катерина, Василик Дмитро.
В. 307. Витяж Михайло, Слободян Марія.
В. 310. Лема Петро.
В. 326. Колодій Марія, Прокоп Павло.
В. 332. Баліцький Стефан, Баліцький Йосиф.
В. 336. Семенчук Параска, Семенчук Марія.
В. 342. Якимів Анна.
В. 345. Грубрин Михайло.
В. 364. Занко Марія.
В. 369. Сидорик Микола, Мазепа Стефан.
В. 370. Сампара Михайло.
В. 371. Богда Григорій.
В. 400. Шотик Марія.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком листопада 1929 р. в У. Н. С. було дітей членів	14,129
В місяци листопаді 1929 принято нових	102
В місяци листопаді 1929 принято наново	14
В місяци листопаді 1929 принято з переступними листами	47
Разом	14,292
В місяци листопаді 1929 р. суспендовано	79
В місяци листопаді 1929 відійшли з переступними листами	10
В місяци листопаді 1929 відійшли до повнолітних членів	123
В міс. листопаді 1929 померли	—
Разом	212
З кінцем місяця листопада 1929 р. в У. Н. С. було дітей членів	14,080

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,899
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,181
Разом	14,080
З кінцем місяця листопада 1929 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	35,289

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць листопад 1929 як суспендовані або виключені за неплаченне місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (грудня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця грудня 1929 року, то в січні 1930 року мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в міс. листопаді 1929 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци грудні 1929 р., бо на другий місяць, то є в січні 1930 року, стратять всі членські права і моглиби бути принятi тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

Мати (до синка): Алеж, Володку, ти не повинен тепер тут до кухні пхатися з твоєю залізницею, коли я маю стільки роботи. Ниніж таткові іменини, не перешкаджай мені, а то ще торт припалиться!

Синок: Мамо, ми саме тут маємо пять хвилин перестанку, можемо дещо перекусити!